

dossier didàctic

ENCUENTROS EN LA TERCERA FASE (Close Encounters of the Third Kind)

#ServeisEducatius
#FilmotecaEscoles

Filmoteca
de Catalunya

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

A partir de 5è de Primària

contingut

INFORMACIÓ PRÀCTICA

| PÀGINA 2

FITXA TÈCNICA
CONCEPTES CLAU
SINOPSI
LA CRÍTICA DIU

PER A REFLEXIONAR

| PÀGINA 4

PROPOSTA D'ACTIVITATS

| PÀGINA 5

ANÀLISI

Context

Llenguatge cinematogràfic

Narrativa

ACCIÓ

REFLEXIÓ

COMPLETEU EL VISIONAT

| PÀGINA 7

Informació pràctica

ENCUENTROS EN LA TERCERA FASE (Close Encounters of the Third Kind)

FITXA TÈCNICA

Direcció: Steven Spielberg

Guió: Steven Spielberg

Música: John Williams

Fotografia: Vilmos Zsigmond

Interpretació: Richard Dreyfuss, Teri Garr, Melinda Dillon, François Truffaut

Producció: Estats Units

Any: 1977

Duració: 135 min.

V.O.: Anglès

Apta per a tots els públics

CONCEPTES CLAU

Ciència-ficció - Extraterrestres - Efectes especials - OVNI - Tecnologia - Fantasia
Intriga

SINOPSI

Abans que el petit E.T. es perdés a la Terra, Spielberg ja havia mostrat la seva fascinació pels habitants d'altres planetes en aquesta obra, que és un dels films decisius de la ciència-ficció moderna.

Roy Neary viu obsessionat amb la visió d'uns misteriosos objectes voladors que va observar una nit prop de casa seva, a Indiana. Per altra banda, Jillian Guiler també ha estat testimoni dels mateixos fets, i junts intenten trobar una resposta al misteri que ha alterat les seves vides.

Al mateix temps, un grup de científics internacionals comença a investigar les aparicions d'ovnis i altres estranys fenòmens.

LA CRÍTICA DIU

Encuentros en la tercera fase ha sigut denominada per una part de la crítica com una pel·lícula essencialment religiosa: "És la història d'anar cap a Betlem" escriu Pauline Kael, i Stanley Kauffmann escriu que "no és tant una pel·lícula com un esdeveniment en la història de la fe". Sempre hi ha hagut tensió entre el tema evangèlic i literatura i cinema de ciència-ficció, ja que, malgrat tot, l'espai exterior sovint es confon amb el Cel, i el fet meravellós o la fantasia al cor de molta ciència-ficció és semblant al misteri religiós. Tant la ciència-ficció com la religió es dediquen a les especulacions sobre l'infinit, i, estenent una mica més la definició, la Bíblia es podria considerar la primera història de ciència-ficció del món. (...)

Als anys 70, en contrast amb els 50, la por a un holocaust nuclear ja és remota. Actualment el terror immediat són uns altres dimonis que han deixat anar la ciència i la tecnologia: la degradació del medi ambient, l'esgotament dels recursos naturals i la sobrepoblació. Ens

Informació pràctica

ENCUENTROS EN LA TERCERA FASE (Close Encounters of the Third Kind)

---

hem acabat adonant, a contracor, que la tecnologia ha creat problemes que potser en un futur es complicaran més, i no pas resoldran, amb l'aplicació d'encara més tecnologia. (...)

En contrast amb la paranoia dels alienígenes invasors de les pel·lícules dels anys 50, veiem ara uns aliens benivolents d'*Encuentros* i una espècie d'eufòria narcisista. L'heroi-infant, Roy Neary, veu el seu desig complet: abandona la seva dona, la seva descendència i les responsabilitats terrenals per tal d'ascendir al reialme del cel. Els aliens són tant salvadors com asexuals, querubins poc amenaçants i pares. La seva ciència reemplaça la tecnologia estatunidenca, que ja no funciona, i la seva família espacial a la família nuclear, que ja no funciona. El missatge implícit sembla ser: "Què m'importa si el món s'està podrint i la meva família se'n va a l'infern? Jo tornaré a néixer".

Gordon, A. *Close encounters: the gospel according to Steven Spielberg*. "Literature/Film Quarterly", vol. 7, núm. 3 (1980), pàg. 156-164.

“

- Sr. Neary, què és el que vol?
- Només vull saber que això està passant de veritat.

”

JILLIAN I ROY (PERSONATGES)

Proposta d'activitats

ANÀLISI

CONTEXT

Fins a l'estrena d'aquesta pel·lícula els extraterrestres havien estat tractats al cinema, gairebé sempre, com a perillosos i malvats. Amb *Encuentros en la tercera fase* ens trobem amb uns alienígenes que, tot i pertànyer a una civilització superior, són amables i pacífics. Quines altres diferències i semblances trobeu amb altres pel·lícules del mateix gènere?

LLENGUATGE CINEMATogràfic

Aquesta pel·lícula, a diferència d'altres films del seu gènere, no té uns efectes especials prodigiosos. Tot i això, aconsegueix l'objectiu de generar inquietud en les escenes importants. Quins efectes destacaríeu? Fixeu-vos en el so i la imatge.

John Williams és el compositor de la banda sonora d'aquest film. La música té una rellevància especial en la trama de la pel·lícula, ja que fa d'interlocutora entre els humans i els extraterrestres. Amb només 5 notes combinades, Williams aconsegueix crear una melodia que ja és part de la història del cinema. Recordeu quina altra banda sonora del mateix compositor contenia una estructura musical que s'ha convertit en un clàssic, en aquest cas del terror aquàtic?

NARRATIVA

Moltes ficcions tendeixen a retratar el món de forma dualista. En resumir aquest llargmetratge fàcilment recorrem a qualificatius com 'bons' o 'dolents'. És així com organitzen els bàndols? Qui és 'altre' en la pel·lícula? Imagineu que la història situa als humans com 'l'altre' i reescriuiu la història.

Proposta d'activitats

ACCIÓ

Dibuixeu un àlien. Incloeu un retrat psicològic d'aquest ser extraterrestre. Trobeu que tenen en comú i què tenen de diferent les diferents propostes.

REFLEXIÓ

La crítica de A. Gordon posa en relació ciència-ficció i religió, concretament amb la Bíblia. Què vol dir amb aquesta comparativa? Cerqueu altres grans relats i assenyalau, si podeu, els subjectes creadors d'aquestes o la parcialitat que desprenen.

Completeu el visionat

BIBLIOGRAFIA I FILMOGRAFIA

Biette, Jean-Claude. *Rencontres du troisième type*. "Cahiers du Cinéma", núm. 287 (avr. 1978), pàg. 57.

Company, Juan Miguel. *Encuentros en la tercera fase* (Edición especial). "Contracampo", núm. 24 (oct. 1981), pàg. 70-71.

Encuentros en la tercera fase (*Close Encounters of the Third Kind*)(DVD). Madrid: Sony Pictures, cop. 2007.

Encuentros en la tercera fase. En Schickel, Richard. *Steven Spielberg: una retrospectiva*. Barcelona: Blume, 2012, pàg 54-65.

Eyquem, Olivier. *Post-scriptum (Edition spéciale des rencontres du troisième type)*. "Positif", núm. 242 (mai 1981), pàg. 71-73.

Fairchild, B.H. *An event sociologique: Close encounters*. "Journal of Popular Film and Television", vol. 6, núm. 4 (1978), pàg. 342-349.

Masson, Alain. *Nébuleuse mystique (Rencontres du troisième type)*. "Positif", núm. 205 (avr. 1978), pàg. 53-55.

La Segunda fase de la tercera fase. "Casablanca", núm. 5 (mayo 1981), pàg. 34-35.

Stewart, G. *Close encounters of the fourth kind*. "Sight & Sound", vol. 47, núm. 3 (Summer 1978), pàg. 167-174.

Torry, R. *Politics and Parousia in Close encounters of the third kind*. "Literature/Film Quarterly", vol. 19, núm. 3 (July 1991), pàg. 188-196.

Williams, John. *Close encounters of the third kind : the collector's edition soundtrack* (CD). New York: Arista Records, cop. 1998.

Tots els llibres, revistes, pel·lícules i bandes sonores citats els trobareu a la Biblioteca del Cinema.

Topogràfic del film:

V 8682